

ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.

นายรชตะ อุ๋นสุข

สวัสดิการรับทุกท่าน ถือเป็นโอกาสอันดีที่สมาคมแพทยทหารแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ให้เกียรติกับกรมบัญชีกลาง เข้าร่วมสัมมนาภาควิชาการเรื่อง “การสร้างมาตรฐานรูปแบบการตรวจร่างกายประจำปีข้าราชการทหารและตำรวจ” ซึ่งกระผมได้รับมอบหมายให้เป็นวิทยากรและได้รับการประสานจากทีมงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลลงในวารสารของสมาคมฯ กระผมจึงถือโอกาสนี้ บอกกล่าวให้ทุกท่านรับทราบถึงร่างพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการรักษาพยาบาลให้กับข้าราชการ โดยในขณะนี้ร่างพระราชกฤษฎีกา ได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว คาดว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้าราชการทุกท่าน จะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากกฎหมายดังกล่าว ผมจึงถือโอกาสมาคุยให้ท่านฟังครับ

เมื่อก้าวถึงระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก เช่น การจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ การให้โรงพยาบาลของรัฐ เบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลโดยตรงกับกรมบัญชีกลาง การจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยในให้กับโรงพยาบาลรัฐด้วยวิธีการเหมาจ่าย (DRG) โดยกรมบัญชีกลางมีนโยบายที่จะพัฒนาสิทธิประโยชน์ให้กับข้าราชการอีกหลายเรื่อง จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อรองรับและถือเป็นโอกาสที่ดีจึงได้ยกร่างกฎหมายใหม่ทั้งฉบับเนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ใช้มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและถือเป็นเพิ่มสิทธิประโยชน์ มีดังนี้

๑. ขยายสิทธิให้ข้าราชการและบุคคลในครอบครัวได้รับสิทธิในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

“มาตรา ๔ การรักษาพยาบาล หมายความว่า การให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขโดยตรง แก่ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวของผู้มีสิทธิ เพื่อการรักษาโรค การตรวจวินิจฉัย การฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต และให้หมายความรวมถึงการตรวจสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ไม่รวมถึงการเสริมความงาม”

กรมบัญชีกลางมีความปรารถนาให้ข้าราชการและบุคคลในครอบครัวมีสุขภาพที่ดีสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ คือ “สร้างนำซ่อม” โดยกฎหมายฉบับปัจจุบันเปิดโอกาสให้เพียงผู้มีสิทธิสามารถ

ตรวจสอบสุขภาพประจำปีได้เท่านั้น ไม่รวมถึงบุคคลในครอบครัว โดยที่การมีสุขภาพดีไม่เจ็บป่วยย่อมดีกว่าการให้การดูแลภายหลังจากเจ็บป่วยแล้ว ซึ่งจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากกว่า การแก้ไขกฎหมายจึงได้กำหนดนิยามของการรักษาพยาบาลให้ครอบคลุมการส่งเสริมป้องกันโรค จากร่างกฎหมายฉบับนี้ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางจะมีอำนาจในการกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านการดูแลสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค ให้กับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัว โดยการกำหนดสิทธิประโยชน์จะนำข้อมูลทางการแพทย์ในการดูแลสุขภาพมากำหนดเป็นชุดสิทธิประโยชน์เพื่อผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะได้มีสุขภาพดี หากมีความเสี่ยงในการเกิดโรคจะได้รักษาทันเวลาที่

๒. ขยายสิทธิให้ข้าราชการและบุคคลในครอบครัวสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนได้โดยไม่ต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน

“มาตรา ๘ ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองหรือบุคคลในครอบครัวของตน ในกรณีดังต่อไปนี้

(๒) การเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ประเภทผู้ป่วยใน

การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ให้จ่ายเป็นค่ารักษาพยาบาลโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ประเภท และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ปัจจุบันผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวรอเข้ารับการผ่าตัดในโรงพยาบาลรัฐเป็นระยะเวลาอันนานทำให้สุขภาพของร่างกายเสื่อมถอย จากร่างกฎหมายฉบับนี้ กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางจะมีอำนาจในการกำหนดสิทธิประโยชน์ โดยขยายสิทธิประโยชน์ให้กับข้าราชการและบุคคลในครอบครัวสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลเอกชนได้โดยไม่ต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน เป็นบางโรค เช่น การผ่าตัดไส้ติ่ง การคลอดบุตร ซึ่งจะดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่องก่อน เมื่อระบบมีความพร้อมจึงจะดำเนินการเต็มรูปแบบ โดยการจ่ายเงินให้กับโรงพยาบาลเอกชนจะเหมือนกับโรงพยาบาลของรัฐ คือการจ่ายเงินด้วยระบบ DRG โดยผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวอาจต้องมีส่วนร่วมจ่ายเกี่ยวกับบริการอื่นๆ เช่น ค่าห้องพิเศษ เป็นต้น

๓. ขยายสิทธิให้บุคคลในครอบครัวหากเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในและข้าราชการพ้นสภาพขณะที่ยังคงรับการรักษาพยาบาลอยู่ ให้ได้รับสิทธิไปจนเสร็จสิ้นการรักษาพยาบาลในคราวนั้น

“มาตรา ๙ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวได้เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลและก่อนที่การรักษาพยาบาลจะสิ้นสุดลง ผู้มีสิทธิได้พ้นสภาพความเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างประเทศ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ หรือถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือผู้มีสิทธิสิ้นสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวที่เข้ารับการรักษา

พยาบาล ให้ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสำหรับตนเองหรือบุคคลในครอบครัวจนสิ้นสุดการรักษายาบาลในคราวนั้น”

ในปัจจุบันกรณีที่บุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยใน แต่ข้าราชการเกิดความเสียหายชีวิตกะทันหัน หรือกรณีที่บุตรของข้าราชการเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นผู้ป่วยในแล้วบรรลุนิติภาวะก่อนการรักษาพยาบาลจะเสร็จสิ้นในคราวนั้น ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกรณีที่ได้กล่าวมานี้ ไม่สามารถเบิกจ่ายจากทางราชการได้ ซึ่งเป็นภาระทางด้านการเงินของข้าราชการและไม่สอดคล้องกับระบบ DRG จากร่างกฎหมายฉบับนี้ จะเป็นการขยายสิทธิประโยชน์ให้กับข้าราชการและบุคคลในครอบครัว ให้ได้รับการรักษาพยาบาลจนสิ้นสุดการรักษายาบาลผู้ป่วยในในคราวนั้น อันเป็นแบ่งเบาภาระของข้าราชการ และเป็นการช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรม

๔. ขยายสิทธิให้ข้าราชการที่มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลเข้าซ้อนกับหน่วยงานอื่นให้สามารถเลือกใช้สิทธิได้

“มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่น ให้ผู้มีสิทธิเลือกที่จะใช้สิทธิรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือใช้สิทธิรับเงินค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่น และหากเลือกใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่น ผู้นั้นไม่มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ การเลือกและการเปลี่ยนแปลงการใช้สิทธิ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวมีสิทธิได้รับเงินค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่น ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่ค่ารักษายาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาลสำหรับบุคคลในครอบครัวเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่”

ในปัจจุบันกรณีที่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญ มีสิทธิได้รับค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานอื่น จะต้องไปใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่นก่อน หากสิทธิที่ได้รับนั้นต่ำกว่าทางราชการจึงสามารถนำค่าใช้จ่ายเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่มาเบิกจากทางราชการได้ ซึ่งข้อกฎหมายนี้ ทำให้เกิดปัญหาสำหรับข้าราชการที่ทำงานพิเศษนอกเวลาราชการ ตลอดจนผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญซึ่งออกจากราชการไปทำงานเอกชนทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิของตนเองตามกฎหมายได้ ร่างกฎหมายฉบับนี้ จะเปิดโอกาสให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด/บำนาญสามารถเลือกใช้สิทธิได้ อันเป็นการคงสิทธิจากทางราชการไว้ โดยให้ผู้มีสิทธิเป็นผู้ตัดสินใจในการขอใช้สิทธิตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายฉบับปัจจุบันบังคับให้ไปใช้สิทธิจากหน่วยงานอื่นก่อนสำหรับบุคคลในครอบครัวนั้น ยังคงหลักการเดิมหากมีสิทธิซ้ำซ้อนจากหน่วยงานอื่น ไม่สามารถเลือกใช้สิทธิได้ เนื่องจากบุคคลในครอบครัวมิได้มีฐานะเป็นผู้มีสิทธิโดยตรงตามกฎหมายจึงไม่สามารถกำหนดสิทธิ

ดังกล่าวเช่นเดียวกับข้าราชการได้

๕. กำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินกรณีข้าราชการหรือบุคคลในครอบครัวซื้อประกันสุขภาพ

“มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการทำสัญญาประกันภัยซึ่งให้ความคุ้มครองในการรักษาพยาบาลแก่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว หากสิทธิที่จะได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามสัญญาประกันภัยนั้นต่ำกว่าค่ารักษาพยาบาลในคราวนั้น ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชกฤษฎีกานี้เฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ แต่ต้องไม่เกินไปกว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด”

ในปัจจุบันผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวที่ซื้อประกันสุขภาพแม้จะเป็นการจ่ายเงินด้วยตนเอง ก็ถือว่าเป็นกรณีได้รับค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่น ซึ่งทำให้ข้าราชการและบุคคลในครอบครัวถูกจำกัดสิทธิตามกฎหมายตามที่กล่าวไปแล้ว ร่างกฎหมายฉบับนี้จะกำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงิน และไม่ถือว่าเป็นกรณีการได้รับสิทธิจากหน่วยงานอื่น เช่น นาย ก เข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลเอกชนมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท ประกันสุขภาพจ่าย ๒๐,๐๐๐ บาท กรณีนี้เมื่อนำค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลเอกชน ๓๐,๐๐๐ บาท มาคิดตามกฎหมายหากได้ ๑๐,๐๐๐ บาท ก็จะจ่ายให้ ๑๐,๐๐๐ บาท ผู้มีสิทธิก็จะได้รับการชดเชย ๓๐,๐๐๐ บาท เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง ในกรณีที่คิดได้ ๘,๐๐๐ บาท ก็จ่าย ๘,๐๐๐ บาท ผู้มีสิทธิก็จะได้รับการชดเชยเป็น ๒๘,๐๐๐ บาท รับผิดชอบส่วนเกิน ๒,๐๐๐ บาท แต่หากคิดค่าใช้จ่ายตามกฎหมายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท จะจ่ายให้เพียง ๑๐,๐๐๐ บาท เพราะการจ่ายเงินต้องไม่เกินวินาศภัยที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งก็เป็นการแก้ปัญหาหัวใจที่ข้าราชการรู้สึกว่าการถอนสิทธิจากทางราชการ

ที่กระผมได้เล่าให้ท่านฟังทั้งหมดนี้ เป็นสิทธิประโยชน์ที่จะเพิ่มขึ้นให้กับผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวที่กำลังจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้ ถ้าไม่มีความคาดเคลื่อนใดๆ หรือการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองกฎหมายฉบับนี้น่าจะมีผลใช้บังคับในช่วงกลางปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ หวังว่าบทความฉบับนี้จะเปรียบเสมือนพลังให้กับข้าราชการและเป็นสารที่อยากจะบอกให้กับทุกท่านว่า “ทุกซ์...สุขของท่านคืองานของเราชาวกรมบัญชีกลาง” อุดใจรอสักหน่อยนะครับ